

מבוא לאמנות האסלאם: האמנות המוסלמית בתפארתה – דימוי, מילה, זהות

Introduction to Islamic Art, Part II:

The Splendour of Islamic Art: Image – Word – Identity

0821-1340-01

תשע"ה

פרופ' חנה טראגן

שיעור ליבה

שעות קבלה של המרצה ומיקום: בתיאום מראש בדוא"ל או בטלפון

דוא"ל: taragan@post.tau.ac.il

תיאור הקורס:

השיעור יקנה לתלמידים מושגי יסוד בהבנת האמנות, האדריכלות, והאורנמנט המוסלמיים תוך בחינת דרכי התבוננות ביצירות ומודלים לפירוש משמעותן. נציע סקירה של האמנות המוסלמית בתקופת תפארתה בימי-הביניים המאוחרים (בהבדל משיעור ליבה באמנות האסלאם, חלק א').

The introductory course will impart basic knowledge on Islamic Art, Architecture, and Ornament, exploring particularly the ways of looking at Islamic artworks and interpreting their subtler meanings. The current course focuses on the era of splendour of Islamic arts during the later Middle Ages.

מטלת סיום הקורס:

בחינה מסכמת

נושאי הקורס

(נתון לשינויים):

1. כיפת הסלע, מסגד, ארמון - האמנות המוסלמית בהתגבשותה.

Oleg Grabar, *The Formation of Islamic Art*, New Haven and London, 1987, pp. 45-74, 139-178.

2. האמנות האסלאמית בתפארתה - הקונטקסט ההיסטורי.

Ira Lapidus, *A History of Islamic Societies*, 2nd ed., Cambridge, 2002, pp. 226-234, 290-294.

Robert Irwin, *Islamic Art in Context: Art, Architecture, and the Literary World*, New York, 1997, pp. 103-131, 138-165, 193-211.

3. גיבוש האורנמנט כשפה.

Oleg Grabar, *The Formation of Islamic Art*, New Haven and London, 1987, pp. 188-205.

Oleg Grabar, *The Mediation of Ornament*, Princeton, NJ, 1998.

4. פיגורטיביות והמילה כתובה.

Erica Cruikshank Dodd and Shereen Khairallah, *The Image of the Word : A Study of Quranic Verses in Islamic Architecture*, 2 vols., Beirut, 1981.

5. הולדתה של קהיר והאמנות הפאטימית.

Doris Behrens–Abouseif, *Islamic Architecture in Cairo*, Cairo, 1989, pp. 3-27, 51-77.

Jonathan M. Bloom, *Arts of the City Victorious: Islamic Art and Architecture in Fatimid North Africa and Egypt*, London, 2007, pp. 51-85, 117-155.

6. 'התחייה הסוניית' - האיובים בסוריה, ארץ ישראל ומצרים.

Yasser Tabbaa, *The Transformation of Islamic Art during the Sunni Revival*, Washington, DC, 2001.

Doris Behrens–Abouseif, *Islamic Architecture in Cairo*, Cairo, 1989, pp. 78-93.

7. קהיר של הממלוכים.

Doris Behrens–Abouseif, *Islamic Architecture in Cairo*, Cairo, 1989, pp. 94-157.

Doris Behrens- Abouseif, *Cairo of the Mamluks : A History of Architecture and its Culture*, London, 2007.

8. האמנות המוסלמית בספרד בתפארתה.

Jerrilyn Dodds (ed.), *Al-Andalus :the Art of Islamic Spain*, New-York, 1992, pp. 10-39, 241-248.

Salma Khadra Jayyusi, *The Legacy of Muslim Spain*, Leiden, 1992.

9. 'ידע ובידור' : המיניאטורה המוסלמית המוקדמת.

Richard Ettinghausen, *Arab Painting*, Geneva, 1962, pp. 59-124.

Eva R. Hoffman, "The Beginnings of the Illustrated Arabic Book: An Intersection between Art and Scholarship", *Muqarnas 17 (2000)*, pp. 37-52.

Oya Pancaroğlu, "Socializing Medicine: Illustrations of the Kitāb al-diryāq", *Muqarnas 18 (2001)*, pp. 155-172.

10. אמנות "זעירה" או אמנות "החפץ" ?

Oleg Grabar, "The Shared Culture of Objects", in *Byzantine Court Culture from 829 to 1204*, ed. Henry Maguire, Washington, DC, 1997, pp. 115-129.

Hana Taragan, "The 'Speaking' Inkwell from Khurasan: Object as 'World' in Iranian Medieval Metalwork", *Muqarnas* 22 (2005), pp. 27-42.

11. אדריכלות פרסית בתקופת האילח'אנים והתימורים.
נחמיה לבציון, דפנה אפרת ודניאלה טלמון-הלר, האסלאם, מבוא להיסטוריה של הדת, כרך ג', ע"ע 63-7, ע"ע 103-81.

Sheila Blair and Jonathan Bloom, *The Art and Architecture of Islam 1250-1800*, New Haven and London, 1994, pp. 5-19, 37-54.

12. המיניאטורה הפרסית ואיור אפוסים.
Sheila R. Canby, *Persian Painting*, London, 1993.

Oleg Grabar, *Mostly Miniatures*, Princeton, NJ, 2000.

ביבליוגרפיה:

נחמיה לבציון, דפנה אפרת ודניאלה טלמון-הלר, האסלאם מבוא להיסטוריה של הדת, כרכים א'-ד', האוניברסיטה הפתוחה רעננה, 2000.

Albert Hourani, *A History of the Arab Peoples*, New York, 1991.

Ira Lapidus, *A History of Islamic Societies*, 2nd ed., Cambridge, 2002.
Available online googlebooks.

Richard Ettinghausen, Oleg Grabar and Marilyn Jenkins-Madina, *Islamic Art and Architecture 650-1250*, New Haven and London, 2001.

Sheila Blair and Jonathan Bloom, *The Art and Architecture of Islam 1250-1800*, New Haven and London, 1994.

Robert Hillenbrand, *Islamic Art and Architecture*, London, 1997.

Robert Irwin, *Islamic Art in Context: Art, Architecture, and the Literary World*, New York, 1997.

Oleg Grabar, *The Formation of Islamic Art*, New Haven and London, 1987.

D. Fairchild Ruggles, *Islamic Art and Visual Culture: An Anthology of Sources*, Malden, MA, 2011.

Robert Hillenbrand, *Islamic Architecture. Form, Function and Meaning*, Edinburgh, 1994.

Richard Ettinghausen, *Arab Painting*, Geneva, 1962.

Sheila S. Blair, *Islamic Inscriptions*, Edinburgh, 1998.

Eva Baer, *Islamic Ornament*, New York, 1998.

Online Resources:

Images of buildings, a dictionary of terms specific to Islamic Art and collections about Islamic art and architecture - through the ArchNet website:

<http://www.archnet.org>

Basic terms in Islamic Art:

<http://www.islamic-art.org/Glossary/glossary.asp>

Museum with No Frontiers (MWNF), Online Exhibition of Islamic Art:

<http://www.museumwnf.org/>

Qantara (Bridge) - Islamic Art in the Mediterranean:

http://www.qantara-med.org/qantara4/public/show_carte.php?carte=carte-01&lang=en